

podkladu pro rozhodnutí o věci samé, pročez bylo napadené usnesení zrušeno a rekursnímu soudu uloženo, by o žalobcově rekursu znovu rozhodl.

Čís. 959.

Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. o zajištění půdy drobným pachtýřům neodporuje ústavě.

(Rozh. ze dne 8. března 1921, R I 316 21.)

Požadovací nárok pachtýřův byl přiznán soudy všech tří stolic. Nejvyšší soud uvedl mimo jiné

v d ů v o d e c h:

Ve věci samé dlužně říci, že stížnost jest naprosto neopodstatněna. Ona přestává na tom, že dovozuje neplatnost požadovacího zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., ale vývody její míjejí se cílem, protože dle § 102 ústavní listiny platnost zákona soudem zkoumati nepřisluší, až na výjimku níže uvedenou, kterou však stížnost pomíjí. Nieméně podotýká se přece, že stížnost trpí už ve svém základním nazírání na otázku platnosti zákona podstatnými omyly vycházející z nesprávných hledisek. Pravda sice, že dle čl. I. uv. zák. k úst. list. zákony odporující ústavní listině jsou neplatné, avšak neplatnost tato nenastává sama sebou, jak to stížností na mysli tane, nýbrž teprve nálezem ústavního soudu uveřejněným ve sbírce zákonu a nařízení (čl. II. úst. list. §§ 18—20 zák. o ústavním soudě ze dne 9. března 1920, čís. 162 sb. z. a n.). Ale o případ čl. I. úst. list. zde vůbec nejde, neboť ten vztahuje se jen na zákony vydané teprve za platnosti ústavní listiny, tedy po 6. březnu 1920 (čl. VIII. a X. uv. zák. k úst. list.), kdežto zákony vydané před tím dnem pozbývají platnosti dle čl. IX. uv. zák. k úst. list. samy sebou, pokud odporují ustanovením ústavní listiny, a o ten případ by šlo, protože požadovací zákon pochází z doby před 6. březnem 1920. Než i pak jest otázka bezpředmětnou. Stížnost trpí totiž dalším zásadním omylem, že zaměňuje otázku ústavní genese zákona s otázkou jeho obsahu. Jen tuto smějí soudové v pořadu stolic v rámci čl. IX. uv. zák. k úst. list. zkoumati, nikoli i onu. Jestliže tedy stížnost snaží se dovésti, že požadovací zákon uskutečněn (usnesen) byl způsobem odporujícím ústavě, vymýká se to vzhledem k § 102 úst. list. diskussi. Jinak by bylo, kdyby dovozovala, že obsahem svým, t. j. některým svým ustanovením odporuje ustanovením ústavní listiny. Ačkoli toho stížnost nečiní, musilo by jí vzhledem k čl. IX. uv. zák. býti přece vyhověno, kdyby požadovací zákon odporoval předpisům ústavní listiny, i dlužno proto poměr požadovacího zákona k ústavní listině či jeho shodu neb neshodu s ní si ujasniti. Odpověď jest krátká: § 109 úst. list. dovoluje každé omezení vlastnictví i jeho odnětí (vyvlastnění), avšak pouze zákonem, avšak požadovací zákon jest právě zákon, a tak jest tedy v úplné shodě s ústavní listinou. Jinak by bylo, kdyby to nebyl zákon, nýbrž pouze nařízení.